

**การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมนักเรียน
ให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**

DEVELOP ACADEMIC MANAGEMENT STRATEGIES ACCORDING TO
IDDHIPADA IN ENHANCING ENTREPRENEURSHIP FOR SCHOOL STUDENTS
UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

เรวัฒน์ พรหมสโร¹, ทองดี ศรีตระการ, และระวิง เรืองสังข์

Rawat Promsaro¹, Thongdee Sritragarn, and Rawing Ruangsanka

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Email: rawat.pr@kbws.ac.th¹

Received 18 March 2024; Revised 9 March 2025; Accepted 13 March 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ หลักอิทธิบาท 4 และทักษะการเป็นผู้ประกอบการเป็นกรอบการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 400 คน ใช้วิธีคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ชนิดมีสัดส่วน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์จำนวน 5 คน และการสนทนากลุ่มจำนวน 10 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี PNImodified และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จุดอ่อนคือ ด้านการพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีการศึกษา และจุดแข็งคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบไปด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารศึกษาในการกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมไปถึงเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการร่วมขับเคลื่อนนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

คำสำคัญ: การพัฒนากลยุทธ์; ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ; อิทธิบาท 4; โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were; 1) to study the conditions of academic administration to promote students' entrepreneurial skills in schools under the Secondary Educational Service Area Office. 2) to develop academic administration strategies based on the Iddhipada principles to promote students' entrepreneurial skills in schools under the Office of Secondary Educational Service Area. The study used mixed research methodology. Analysis framework are academic administration concept, the Iddhipada principles and students' entrepreneurial skills. The sample groups were 400 teachers in secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office by stratified random sampling, and key informants are from interviews of 5 people, and group discussions of 10 people by purposive sampling. Research instruments are questionnaires and interview forms. Statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, $PNI_{modified}$ index, and content analysis. The results revealed that; 1) The state of academic administration to promote students to have entrepreneurial skills in schools under the Secondary Educational Service Area Office was found that the weak point is the terms of the development of learning media and educational technology. The strengths point is the curriculum development of educational institutions. 2) The developing academic administration strategies based on the Iddhipada principles to promote students to have entrepreneurial skills include vision, mission, goal, and 5 strategies. This study thus contributes to useful educational administrators in the policy setting and planning to develop students to promote students' entrepreneurial skills. As well as being serves as a guideline for teachers in driving strategies into practice to provide maximum benefit to students.

Keywords: Strategy; Entrepreneurial skills; IDDHIPADA; Secondary school

บทนำ

กระแสสังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี เป็นโลกไร้พรมแดนที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด จึงทำให้ในทุกประเทศมีความตระหนักและมีการปรับเปลี่ยนนโยบายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและด้านการศึกษา เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้ตามวิถีโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงและให้บุคคลเป็นพลโลกอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สำหรับประเทศไทยได้มีการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนานั้นคือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศในระยะยาวไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐาน

ผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ และยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย (Office of the National Economic and Social Development Council, 2020)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ทำให้สภาการศึกษาได้กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 กล่าวว่า คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศจะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรม การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ระบบการศึกษาควรให้ความสำคัญและสอดคล้องกับจุดมุ่งเน้นของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมให้มีคุณลักษณะคนไทย 4.0 อีกทั้งทักษะการเป็นผู้ประกอบการเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ได้รับความสนใจและมีการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งโรงเรียนมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนานักเรียน และการบริหารวิชาการถือเป็นงานที่มุ่งสู่นักเรียนโดยตรง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของการศึกษา (Vehachar, R., 2007)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล จึงกำหนดให้ผู้เรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (Ministry of Education, 2010) โดยการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเน้น มุ่งเน้นในด้านองค์ความรู้ในเชิงเนื้อหาวิชาการมากกว่าในการส่งเสริมทักษะการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา แต่จากผลสำรวจของศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่าบัณฑิตเมื่อจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังอยู่ในสถานะไม่มีงานทำสูงถึงร้อยละ 23.94 และส่วนใหญ่ร้อยละ 50.30 ระบุว่าเห็นโอกาสหรือความพร้อมสำหรับการริเริ่มธุรกิจในอนาคต แต่เมื่อศึกษาถึงสาเหตุของการที่ยังไม่กล้าเริ่มต้นลงมือทำ พบว่า ร้อยละ 52.40 ยังขาดความรู้ความสามารถและทักษะที่จะเป็นสำหรับการเริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการ (Bangkok University Research Center, 2021) ดังนั้น โรงเรียนซึ่งมีภารกิจหลักในการส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของสังคม จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาดตนเองในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เป็นไปตามเป้าหมายในแผนการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2560 – 2579 ที่มุ่งเน้นในด้านของทักษะและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดอาชีพที่จะสามารถนำไปส่งเสริมให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น เป็นฐานรากในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ประเทศไทยนั้นเป็นสังคมที่บุคคลส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และได้มีการบูรณาการหลักธรรมของศาสนานี้มาอยู่ด้วยกันในทุกมิติ ทั้งในการทำงาน การดำรงชีวิต โดยหลักธรรมของศาสนาพุทธที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักธรรมสำคัญที่เมื่อบุคคลปฏิบัติแล้วสามารถนำไปสู่ความสำเร็จ และเป็นหลักธรรมที่เกื้อหนุนหลักธรรมต่าง ๆ นั่นคือ หลักอิทธิบาท 4 อันประกอบไปด้วย ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น วิริยะ ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้นไม่วาง วิมังสา การใช้ปัญญาไตร่ตรองและทบทวน (Phra brahmagunabhorn (p.a. payutto), 2006) โดยหลักอิทธิบาท 4 นั้น สามารถเป็นหลักแห่งการ

บริหารจัดการที่เข้าใจง่ายและสามารถปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมหาศาล อันสามารถที่จะให้งานนั้นบังเกิดสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการนำมาบูรณาการกับในด้านการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการบริหารงานวิชาการที่สามารถจะพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ผ่านกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนแล้วนั้นย่อมสามารถขับเคลื่อนให้ผู้เรียนนั้นเกิดทักษะของการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างสมบูรณ์

จากที่มาและปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้สนใจในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
- 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานหรือการดำเนินงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษาในด้านการกำหนดนโยบายการวางแผนและจัดทำหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศงานสอน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับผู้เรียน (Ministry of Education, 2010; Vehachar, R., 2007; Kaoien, J., 2014 ; & Wonganuttaroch, P., 2010) โดยมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยประกอบไปด้วย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ โดยมีกระบวนการที่มีระบบเป็นเหตุเป็นผลในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้นเหมาะสมกับผู้เรียน สถานศึกษา และจุดมุ่งหมายของการสอนมากยิ่งขึ้น

2) การส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ จากเครือข่ายร่วมพัฒนา ชุมชนและสังคม โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนและตรวจสอบ ตลอดจนช่วยแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

3) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรของสถานศึกษา เป็นการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ โดยผู้สอนต้องบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

4) การพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีในสถานศึกษา หมายถึง เครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและความหลากหลายของผู้เรียน การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้ อย่างมีประสิทธิภาพจากสื่อต่าง ๆ

5) การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การตัดสินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผล โดยแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับการหลักอิทธิบาท 4

หลักอิทธิบาท 4 หมายถึง หลักธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานตามที่มุ่งหวังไว้ ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา (Phra brahmagunabhorn (p.a. payutto), 2006)

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรม การปฏิบัติและมีความรู้ในการที่จะสร้างธุรกิจหรือดำเนินกิจการให้ประสบความสำเร็จ โดยประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ 1) การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดแบบแปลกใหม่เชิงสร้างสรรค์มีอิสระที่จะมีมุมมองใหม่ซึ่งเกิดจากประมวลองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาปรับและประยุกต์ให้เหมาะสมอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาที่เป็นเชิงบวก 2) การบริหารเวลา หมายถึง การใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดโดยผ่านการวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ 3) การสร้างเครือข่าย หมายถึง การดำเนินการสร้างพันธมิตรเพื่อส่งเสริมในการดำเนินกิจกรรม เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนที่แบ่งปันข้อมูล ความคิด และทรัพยากรเพื่อประโยชน์ร่วมกัน เครือข่ายเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และเครือข่ายช่วยสนับสนุนอาชีพให้ประสบความสำเร็จและ 4) การสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดข้อมูลที่ต้องการสื่อไปให้บุคคลอื่นทราบเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการ

โดยทักษะการสื่อสารที่ตั้นจะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินการต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ และทักษะนี้เป็นรากฐานของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานและส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการวางแผนและพัฒนา (Lackéus, 2015 ; Western Governors university, 2019 ; & Catherine Cote, 2020)

ระเบียบวิธีวิจัย/วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประชากร คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 107,688 คน กลุ่มตัวอย่าง ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 400 คน ใช้วิธีคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยกำหนดสัดส่วนตามขนาดประชากรแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Linkert Rating Scale) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ค่า IOC = 0.94 และค่าความเชื่อมั่นโดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ใช้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi- Structured Interview) เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา รวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางระบบ AMSS และขอความอนุเคราะห์จากทางโรงเรียนให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามผ่านคิวอาร์โค้ด เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2566 และเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์โดยให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้กำหนดวันเวลา สถานที่ในการให้สัมภาษณ์ นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency Distribution) และการวิเคราะห์ค่าดัชนี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวม

สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	สภาพปัจจุบัน(D)			สภาพที่พึงประสงค์(I)			PNI _{modified}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล		
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.06	0.92	มาก	4.32	0.82	มาก	0.06	5
2. การส่งเสริมหลักสูตรของสถานศึกษา	3.88	0.89	มาก	4.30	0.78	มาก	0.11	3
3. การจัดการเรียนรู้	3.91	0.87	มาก	4.34	0.77	มาก	0.11	3
4. การพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีการศึกษา	3.89	0.90	มาก	4.42	0.79	มาก	0.14	1
5. การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา	3.83	0.91	มาก	4.33	0.79	มาก	0.13	2
ภาพรวมเฉลี่ย	3.91	0.90	มาก	4.34	0.79	มาก	0.11	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.90) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสภาพปัจจุบันของที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในระดับมาก คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.92)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.79) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในระดับมาก คือ การพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีการศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.79)

การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวม $PNI_{modified} = 0.11$ ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีการศึกษา (0.14)

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์ เป็นสถานศึกษาที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม และมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

พันธกิจ 1) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนและผู้เรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและแผนการศึกษาชาติ 2) บูรณาการการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนในมีความรู้คู่คุณธรรมมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 3) พัฒนาและส่งเสริมให้

ผู้เรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 4) พัฒนาระบบงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 5) พัฒนาการวัดและประเมินผลเพื่อเอื้อและส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 6) สร้างเครือข่ายกับศิษย์เก่า เครือข่ายผู้ประกอบการ ภาควิชาเครือข่ายด้านการศึกษาและทุกภาคส่วน เพื่อ การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ที่ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน 7) พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูมืออาชีพ มีองค์ความรู้ มีจิตสำนึกตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน 8) พัฒนาห้องปฏิบัติการ แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ให้เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน 9) พัฒนาระบบสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน

เป้าประสงค์ 1) สถานศึกษามีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนและผู้เรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและแผนการศึกษาชาติ 2) ครูผู้สอนมีการ บูรณาการการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนในมีความรู้คู่คุณธรรมมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 3) ผู้เรียนมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 4) สถานศึกษามีระบบงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 5) สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลเพื่อเอื้อและส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 6) มีเครือข่ายกับศิษย์เก่า เครือข่ายผู้ประกอบการ ภาควิชาเครือข่ายด้านการศึกษาและทุกภาคส่วน เพื่อการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ที่ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน 7) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพ เป็นครูมืออาชีพ มีจิตสำนึกตามจรรยาบรรณวิชาชีพและส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน 8) สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการ แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ให้เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน 9) สถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน

กลยุทธ์ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์สร้างหลักสูตรที่สู่วิถีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 2) กลยุทธ์ยกระดับทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้วยครูมืออาชีพและเครือข่ายร่วมพัฒนา 3) กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 4) กลยุทธ์ส่งเสริมสื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการ 5) กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนการวัดและประเมินอย่างรอบด้านสู่การพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม เพื่อให้ตอบโจทย์ในการพัฒนานักเรียนมุ่งสู่การเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพ มีทักษะในการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับ Thepsena, S., (2021) ที่พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญ เนื่องจากประเทศไทยได้พัฒนาเข้าสู่สังคมนวัตกรรมและเตรียมพร้อมสู่การแข่งขันในระดับสากล

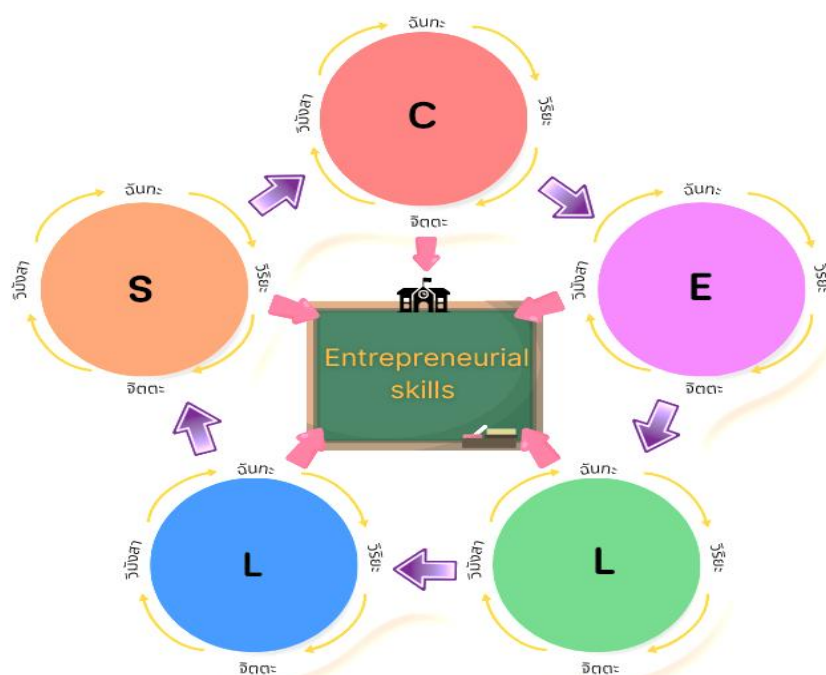
การเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีตัวชี้วัดและกำหนดหลักสูตรที่ชัดเจน โดยกำหนดให้วิชาความเป็นผู้ประกอบการเป็นวิชาบังคับที่ต้องบรรจุในทุกหลักสูตรทุกระดับการศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีการศึกษา แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อให้สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนในพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ โดยสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สอดคล้องกับ Songkitipisal, I., (2020) กล่าวว่า จุดอ่อนของการบริหารวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านที่มีความสำคัญ คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาคาดหวังให้โรงเรียนมัธยมศึกษาต้องยกระดับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและเหมาะสม เพียงพอต่อการที่ครูจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ โดยกลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์สร้างหลักสูตรดีสู่วิถีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เป็นกลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสภาพสังคมในปัจจุบันที่ต้องการสร้างผู้เรียนให้มีทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ Bumroonggit, N., (2016) ที่กล่าวว่า กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตร เป็นกลยุทธ์ที่คว้าโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจและสภาวะทางสังคมที่เอื้อต่อจุดแข็งของการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการ และมีความพร้อมเป็นผู้ประกอบการ กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์ยกระดับทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้วยเครื่องมืออาชีพและเครือข่ายร่วมพัฒนา ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงรุก ที่จะช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และเกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น สอดคล้องกับ Laisnitsarekul, M., (2018) พบว่า ในกลยุทธ์การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณภาพผลลัพธ์ทางการศึกษา ครูย่อมต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนสอน โดยมีเป้าหมายร่วมกันที่พัฒนาผู้เรียนตามแนวคิด PLC การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในโรงเรียนด้วยกัน และเพื่อให้มั่นใจว่าความร่วมมือจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม จึงเลือกให้ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วย เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ดังนั้น ครูซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความเป็นมืออาชีพควบคู่ไปด้วย กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์พัฒนาการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบไปด้วย การมีความคิดสร้างสรรค์ การบริหารเวลา การสร้างเครือข่าย และการสื่อสาร สอดคล้องกับ Sanitklang, D., (2018) ได้เสนอกลยุทธ์ในการเร่งพัฒนาการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนานักเรียน โดยผู้บริหารต้องกำกับติดตาม นิเทศติดตามให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอน โดยเน้นความคิดสร้างสรรค์และส่งเสริมการทำงานเป็นทีมอย่างสม่ำเสมอ กลยุทธ์ที่ 4 กลยุทธ์ส่งเสริมสื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการศึกษายุคใหม่ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จึงถือเป็นจุดแข็งที่จะช่วยพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ Chaemchoy, S., (2020) ได้เสนอแนวทางการใช้สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพื้นที่นักประดิษฐ์(Makerspace) มีห้องปฏิบัติการที่นักเรียนสามารถทดลอง หรือสร้างสิ่งประดิษฐ์ตามความสนใจได้มีพื้นที่ที่มีสื่อ อุปกรณ์ให้นักเรียนระดมความคิดใช้สร้างสรรค์ในการออกแบบงาน อีกทั้งควรประสานความร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่น เพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจ ในชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน กลยุทธ์ที่ 5 กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนการวัดและประเมินอย่างรอบด้านสู่การพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ Charoynoot, P., (2022) พบว่า การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ผู้ประกอบการเป็นองค์ประกอบย่อยของวงจรการ ออกแบบการเรียนรู้สู่การสร้างผู้ประกอบการนักเรียน โดยการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ผู้ประกอบการที่ต้องดำเนินการไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อประเมินสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (Knowledge aspect) คือ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญในเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ ด้านทักษะ (skill) คือ การวัดการประเมินความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหา การให้เหตุผลและการลงมือปฏิบัติ ด้านลักษณะ (Relevant trait aspect) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของนักเรียนหรือสิ่งที่นักเรียนเชื่อว่าตนเองเป็น

สรุปองค์ความรู้

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยออกมา คือ CELLS นำเสนอเป็นแผนภาพได้ ดัง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ CELLS

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ดังนี้

C : Curriculum development การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Curriculum development)

E : Encouragement การพัฒนาส่งเสริมหลักสูตรของสถานศึกษา (Development and encouragement the curriculum)

L : Learning Management การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา (Development of learning management)

L : Learning Materials การพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีในสถานศึกษา (Development of media, learning resources, and technology)

S : Several Evaluations การพัฒนาการวัดและประเมินผลหลักสูตรของสถานศึกษา (Development of measurement and evaluation of curriculum)

สำหรับการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 คือหลักธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติเพื่อเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานตามที่มุ่งหวังไว้ ประกอบด้วย 1) ฉันทะ หมายถึง ความพอใจและความรักในสิ่งที่กระทำอยู่ และมีความต้องการที่จะให้สิ่งที่กระทำอยู่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) วิริยะ หมายถึง ความตั้งมั่นในความพยายามในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ประสบความสำเร็จ โดยมีความอดทนในการดำเนินการ 3) จิตตะ หมายถึง ความตั้งใจในสิ่งที่กระทำ โดยให้ความสำคัญกับงานที่กำลังดำเนินการ 4) วิมังสา หมายถึง การใช้ปัญญาพิจารณา ทบทวน วางแผน ในการกระทำ โดยใช้เหตุและผลในการแก้ไขและปรับปรุง

การถ่ายทอดและนำไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียน โดยการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ อาจมีการปรับโครงการหรือวิธีการดำเนินการให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนอาจจะบูรณาการให้สอดคล้องกับโครงการหรือกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ โดยใช้กลยุทธ์ที่ได้จากงานวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารจะต้องวางแผนการดำเนินงานเชิงรุกในแต่ละกลยุทธ์ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการสู่การปฏิบัติ ในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการตามหลักอิทธิบาท 4 ครบทุกองค์ประกอบของทักษะการเป็นผู้ประกอบการ คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ การบริหารเวลา การสร้างเครือข่าย และการสื่อสาร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาข้อมูล โดยศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนภาคเอกชน เพื่อได้มาซึ่งทิศทางการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างครอบคลุม และสามารถพัฒนาควบคู่กันได้

2. ควรทำการวิจัยต่อยอด โดยนำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติอย่างแท้จริง และพัฒนาปรับปรุงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน

References

- Bangkok University Research Center. (2021). What do Thai people think about business ownership opportunities in the COVID-19 era?. Retrieved: October 9, 2022, from <https://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll963>.
- Bumroongit, N., (2016). Academic management strategies of vocational education colleges according to the concept of entrepreneurial characteristics development of student (Doctoral dissertation). Bangkok : Chulalongkorn University.
- Catherine Cote. (2020). 6 skills all entrepreneurs need catherine cote. must-have entrepreneurial skills for aspiring business owners. Retrieved : 11 June 2022, from <https://online.hbs.edu/blog/post/entrepreneurial-skills>.
- Chaemchoy, S., (2020). Administration Innovation of Secondary School to Create Innovators. Journal of Education Naresuan University. 22(2). 193-213.
- Charoynoot, P., (2022). Academic management innovation to enhance entrepreneurial mindset of secondary school students (Doctoral dissertation) . Bangkok : Chulalongkorn University.
- Kaoien, J., (2014). Techniques for academic administration in educational institutions Strategies and guidelines for professional executives. Songkhla: Chanmuang Press
- Laisnitsarekul, M., (2018). Secondary school management strategy accordind to the concept of professional learning community faculty trust and the quality of educational outcomes (Doctoral dissertation). Bangkok : Chulalongkorn University.
- Lackéus, M., (2015). Entrepreneurship in Education what,why,when,how. OECD.
- Ministry of Education. (2010). Basic Education Core Curriculum BE 2551 (AD 2008). Bangkok: The Agricultural Co-Operative Federation of Thailand.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2020). National Strategy 2018 - 2037. Royal Gazette Vol.135 No.82 A (October,13, 2020)

- Phra Brahmagunabhorn(P.A. Payutto). (2006). Work Efficiency Improving. Bangkok: Sukkhapabjai.
- Sanitklang, D., (2018). Secondary school management strategies accordind to the concept of developing transcendental leadership in student (Doctoral dissertation). Bangkok : Chulalongkorn University.
- Songkitipisal, I., (2020). Secondary school academic management strategies based on the concept of innovative entrepreneurial leadership competencies (Doctoral dissertation). Bangkok : Chulalongkorn University.
- Thepsena, S., (2021). Secondary school academic management strategies based on the concept of innovative entrepreneurship skills (Doctoral dissertation). Bangkok : Chulalongkorn University.
- Vehachar, R., (2007). Academic administration of basic educational institutions. Songkhla: Thaksin University.
- Western Governors University.(2019) 4 entrepreneurial skills anyone in business needs. Retrieved: 11 June 2022, from: <https://www.wgu.edu/blog4-entrepreneurial-skills-anyone-in-business-needs1904.html>.
- Wonganuttaroach, P., (2010). Academic administration. Bangkok: Bangkok Supplementary Media Center.

